

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

POV

POVIJEST

OGLEDNI ISPIT

DRŽAVNA MATURA 2021./2022.

POV.00.HR.R.K1.36

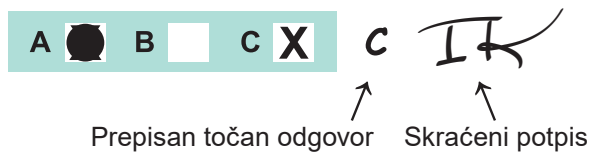
45340

Povijest

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **135** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 36 stranica, od toga 2 prazne.

Povijest

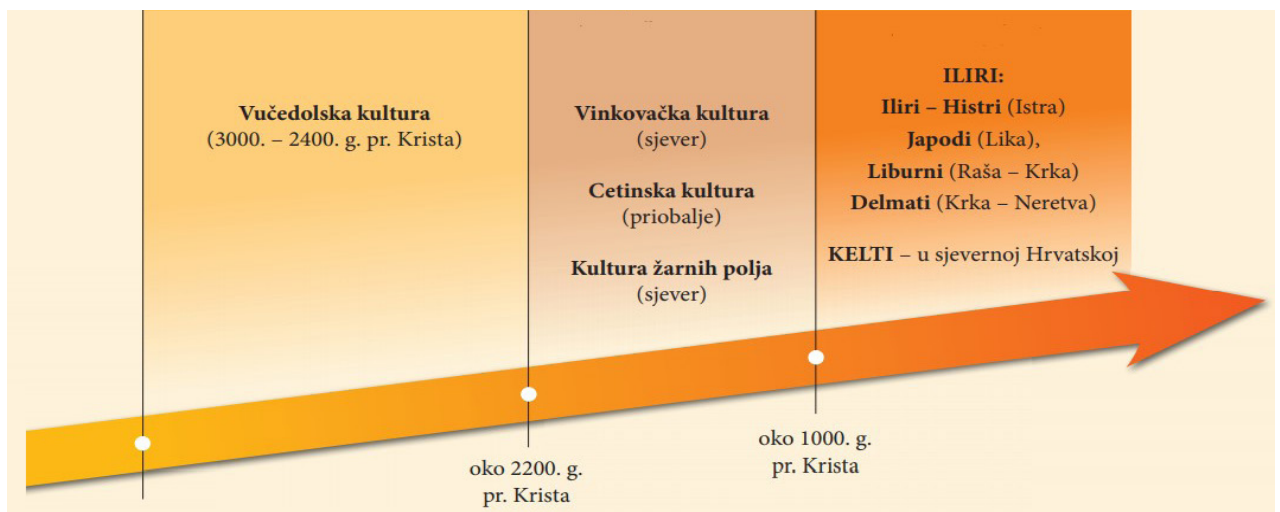
I. Zadaci višestrukoga izbora

U sljedećemu zadatku od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točan odgovor morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Koja je bila društveno-politička posljedica prelaska na sjedilački način života?
- A. nastanak megalitskih građevina
 - B. zagađivanje okoliša zbog otpada iz naselja
 - C. rast broja stanovništva zbog veće proizvodnje i stvaranje stajaće vojske
 - D. razvoj hijerarhijske uprave i birokracije zbog izgradnje kanala i zbog navodnjavanja

(1 bod)

2. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Koje je razdoblje prošlosti prikazano na slikovnome prilogu?

- A. neolitik
- B. mezolitik
- C. kameno doba
- D. metalno doba

(1 bod)

3. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Dođe tako vrijeme i za oranje, i stariji brat reče: Hajde, orimo zemlju što je već izašla jer je ova dobra za oranje. Pođi u polje i donesi sjeme za sjetvu jer ujutro ćemo uzorati zemlju. I mlađi brat učini sve što mu je stariji brat naredio.

Na što se odnosi pojam *zemlja što je već izašla* iz povijesnoga izvora?

- A. na plodno tlo nastalo krčenjem šume
- B. na plodno tlo ostalo nakon poplave
- C. na plodno tlo nastalo čišćenjem kamenjara
- D. na plodno tlo nastalo spaljivanjem šikare

(1 bod)

4. O prisutnosti kojega naroda na istočnoj obali Jadrana svjedoči Lumbardska psefizma?

- A. Feničana
- B. Grka
- C. Ilira
- D. Rimljana

(1 bod)

5. Što je od navedenoga bila posljedica punskih ratova?

- A. Rim je postao carstvo.
- B. Rim je postao republika.
- C. Rimljani su zavladali Sredozemljem.
- D. Rimljani su zavladali Apeninskim poluotokom.

(1 bod)

Povijest

6. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Koji je bio motiv prikazivanja faraona na način prikazan na slikovnome prilogu?

- A. prikazati faraonov realističan izgled
- B. prikazati faraona kao jedinoga boga
- C. prikazati idealiziranu sliku boga kralja
- D. prikazati vladara kao jednakoga svojim podanicima

(1 bod)

7. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

(...) Dođu do kneževe palače i sastave neke zaključke, naime da u Vijeće ulaze plemići i pučani i da plemići snose sve terete zajedno s pukom (...) Pošto je to popisano, pođoše po kućama plemića pljačkajući ih i uništavajući (...)

Na kojemu su se području odvijali događaji opisani u povijesnome izvoru?

- A. u dalmatinskoj komuni
- B. u gradu na crkvenome posjedu
- C. u slobodnome kraljevskom gradu
- D. na feudalnome posjedu u Slavoniji

(1 bod)

8. Što je od navedenoga bio uzrok tzv. drugoga kmetstva?

- A. revolucija cijena
- B. tropoljni sustav
- C. razvoj gildi
- D. plodored

(1 bod)

9. Na kojemu se području djelovanja istaknuo Benedikt Kotruljević?

- A. medicine rada
- B. dvojnoga knjigovodstva
- C. konstrukcije padobrana
- D. prekooceanskih istraživanja

(1 bod)

Povijest

10. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Opis izvora: Francuska karikatura iz 1500. godine protiv pape Aleksandra VI. Borgie
Prijevod teksta: *Ego sum papa.* (Ja sam papa.)

Koja se od navedenih tvrdnja **ne povezuje** s prikazom pape na povijesnome izvoru?

- A. Izvor poriče papinu ulogu u vodstvu Crkve.
- B. Izvor sugerira da je papa lažni Kristov namjesnik.
- C. Izvor promiče papu kao vođu svih kršćana.
- D. Izvor prikazuje papu kao moćno čudovište.

(1 bod)

11. Što je neposredna posljedica pada Klisa pod Osmanlije?

- A. preseljenje uskoka na Žumberak
- B. preseljenje uskoka u Senj
- C. nastanak Jajačke banovine
- D. nastanak Senjske kapetanije

(1 bod)

12. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Kako se naziva prikazani način oslikavanja kodeksa?

- A. margina
- B. arabeska
- C. minijatura
- D. freska

(1 bod)

13. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Doznali smo pak da je nedavno časni naš brat (Bernard) splitski nadbiskupi istjerao iz gradova Splita i Trogira dosta patarena. Plemeniti muž Kulin, ban bosanski, ne samo da je pružio sigurno sklonište njihovoj opaćini, nego i očiglednu zaštitu, te ih je, izlažući njihovoj opaćini svoju zemlju u sebe sama, častio kao katolike, dapače više od katolika, nazivajući ih izričito kršćanima. (...) molimo, opominjemo i potičemo kraljevsku visost (...) nalažući tebi za oproštenje grijeha da se pripraviš silom i kako dolikuje kraljevskoj moći, kako bi toliku nepravdu, nanesenu Kristu i kršćanima osvetio (...).

Iz čije je perspektive opisano krivovjerje u povijesnome izvoru?

- A. bosanskoga vladara
- B. bosanskih krstjana
- C. bizantskoga patrijarha
- D. rimskoga pape

(1 bod)

Povijest

14. Kakvo je značenje za razvoj znanosti u 19. stoljeću imala Darwinova teorija o evoluciji živih bića?

- A. Teorija je u znanstvenim krugovima u potpunosti odbačena.
- B. Teorija je utjecala isključivo na razvoj biologije.
- C. Teorija je dovela do nastanka sociologije kao nove discipline.
- D. Teorija je potaknula razvoj različitih prirodnih i društvenih znanosti.

(1 bod)

15. Pozorno pročitajte rečenicu.

Sam monarh odgovoran je svakomu podaniku za svoje upravljanje javnim novcem.

Josip II., 1784. godina

Koji je oblik vlasti opisan u rečenici?

- A. diktatura
- B. ustavna monarhija
- C. prosvijećeni apsolutizam
- D. parlamentarna monarhija

(1 bod)

16. Koji je bio neposredni preduvjet prve industrijske revolucije?

- A. dvopoljni sustav
- B. agrarna revolucija
- C. otkriće Australije
- D. razvoj nacionalnih država

(1 bod)

17. U kojemu je stoljeću započelo formiranje moderne hrvatske nacije?

- A. u 7. stoljeću
- B. u 10. stoljeću
- C. u 16. stoljeću
- D. u 19. stoljeću

(1 bod)

18. Što je od navedenoga najviše pridonijelo horizontalnoj povezanosti stanovništva?

- A. agrarna revolucija
- B. sekularizacija školstva
- C. izgradnja prometnica
- D. luditski pokret

(1 bod)

19. Koji fakultet kao posljedica nedostatka sredstava i stručnoga kadra **nije** uspio biti utemeljen prilikom osnutka sveučilišta u Zagrebu 1874. godine?

- A. medicinski
- B. mudroslovni
- C. pravoslovni
- D. bogoslovni

(1 bod)

Povijest

20. Pozorno promotrite povijesni zemljovid.

Proces ujedinjenja koje je države prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. Bugarske
- B. Mađarske
- C. Rumunjske
- D. Ukrajine

(1 bod)

21. Kako se zove arhitekt koji je krajem 19. i početkom 20. stoljeća oblikovao Zagreb u stilu historicizma?

- A. Herman Bollé
- B. Drago Ibler
- C. Stjepan Planić
- D. Aleksandar Brdarić

(1 bod)

22. Koja je bila posljedica potpisivanja Rimskih ugovora u svibnju 1941. godine između Ante Pavelića i Benita Mussolinija?

- A. imenovanje Ivana Šubašića hrvatskim banom
- B. nastanak Slobodne Države Rijeke
- C. izlazak HSS-a iz Seljačko-demokratske koalicije
- D. imenovanje vojvode od Spoleta za budućega hrvatskoga kralja

(1 bod)

23. Pozorno promotrite povijesni zemljovid.

Kojom su bojom na povijesnome zemljovidu obilježene zemlje pobjednice u Prvome svjetskom ratu?

- A. bijelom
- B. crvenom
- C. smeđom
- D. zelenom

(1 bod)

24. Koja je bila neposredna posljedica završetka Ličke pruge sredinom 1920-ih godina?

- A. jačanje Prve hrvatske štedionice kao najvažnije novčarske institucije u Hrvatskoj
- B. otvaranje Zagrebačkoga zbora kao zasebne gospodarske smotre
- C. povezivanje kontinentalne hrvatske s dalmatinskim lukama
- D. početak procesa agrarne reforme u Kraljevini SHS

(1 bod)

Povijest

25. Pozorno promotrite slikovni prilog.

WHILE THE SHADOW LENGTHENS

Prijevod teksta s karikature:

Odgoda Marshallova plana

Zapadna Europa

Dok se sjena nadvija

Politika koje je države na slikovnome prilogu prikazana kao *sjena koja se nadvija*?

- A. Kine
- B. SAD-a
- C. Sovjetskoga Saveza
- D. Demokratske Republike Njemačke

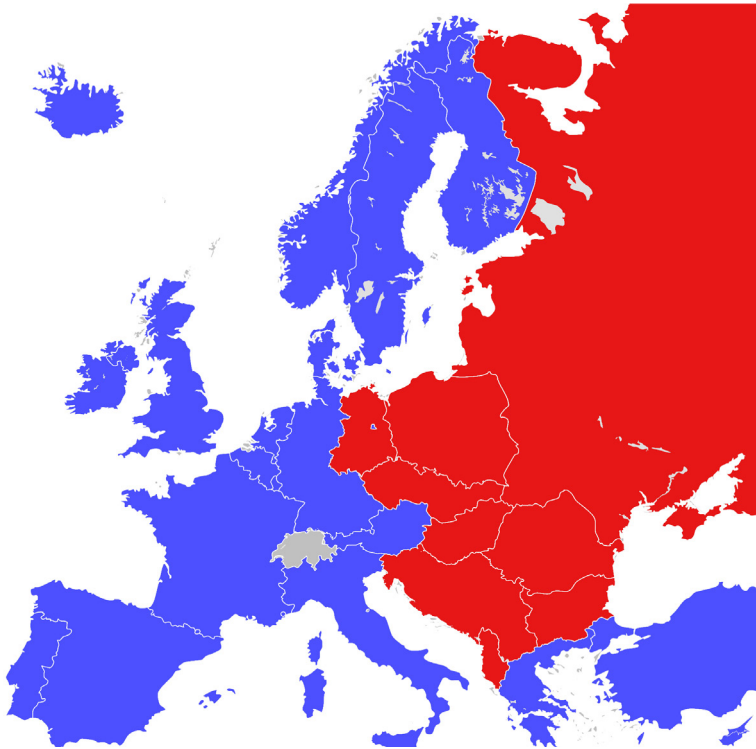
(1 bod)

26. Što je u 20. stoljeću omogućio izum radara?

- A. određivanje položaja objekata na velikoj udaljenosti
- B. određivanje radioaktivnosti objekata u blizini
- C. slanje i primanje slika uz pomoć radiovalova
- D. slanje i primanje zvukova uz pomoć radiovalova

(1 bod)

27. Pozorno promotrite povijesni zemljovid.

Koje je razdoblje povijesti prikazano na povijesnome zemljovidu?

- A. Prvoga svjetskog rata
- B. sudetske krize
- C. Drugoga svjetskog rata
- D. hladnoga rata

(1 bod)

28. Koja je bila neposredna posljedica potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju iz 2001. godine za Republiku Hrvatsku?

- A. ulazak Hrvatske u NATO savez
- B. ostvarenje potpunoga međunarodnog priznanja
- C. osnivanje Međunarodnoga kaznenog suda u Haagu
- D. stjecanje statusa potencijalnoga kandidata za članstvo u Europskoj uniji

(1 bod)

Povijest

29. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Kojim je brojem na slikovnome prilogu označeno razdoblje u kojemu je Hrvatska bila u sastavu Federativne Narodne Republike Jugoslavije?

- A. brojem 1
- B. brojem 2
- C. brojem 3
- D. brojem 4

(1 bod)

30. Pozorno promotrite slikovni prilog.

S kojim se događajem iz Domovinskoga rata povezuje nastanak prikazanoga slikovnog priloga?

- A. s rušenjem zrakoplova JNA
- B. s početkom operacije *Bljesak*
- C. sa završetkom operacije *Maslenica*
- D. s raketiranjem Banskih dvora

(1 bod)

II. Zadaci višestrukoga izbora (kronologije)

U sljedećemu zadatku od više ponuđenih odgovora samo je jedan točan.
Točan odgovor morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

31. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz egipatske povijesti u starome vijeku?

- A.** osvajanja Tutmozisa III. → ujedinjenje pod Narmerom
→ provala Hiksa → ujedinjenje pod Amosisom I.
- B.** ujedinjenje pod Amosisom I. → ujedinjenje pod Narmerom
→ provala Hiksa → osvajanja Tutmozisa III.
- C.** provala Hiksa → ujedinjenje pod Narmerom
→ ujedinjenje pod Amosisom I. → osvajanja Tutmozisa III.
- D.** ujedinjenje pod Narmerom → provala Hiksa
→ ujedinjenje pod Amosisom I. → osvajanja Tutmozisa III.

(1 bod)

32. U kojemu su nizu točno kronološki poredani rimski ratni pohodi na tlu današnje Hrvatske?

- A.** gušenje Batonova ustanka → poražavanje Japoda
→ poražavanje Delmata → poražavanje Histra
- B.** poražavanje Delmata → gušenje Batonova ustanka
→ poražavanje Histra → poražavanje Japoda
- C.** poražavanje Japoda → poražavanje Histra
→ gušenje Batonova ustanka → poražavanje Delmata
- D.** poražavanje Histra → poražavanje Delmata
→ poražavanje Japoda → gušenje Batonova ustanka

(1 bod)

Povijest

33. U kojemu su nizu točno povezani povijesni zemljovidi s razdobljima koja prikazuju?

1

2

3

4

- A. A2 → B1 → C3 → D4
B. A3 → B2 → C1 → D4
C. A2 → B3 → C1 → D4
D. A4 → B1 → C3 → D2

(1 bod)

34. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji vezani za povijest hrvatskih zemalja u 16. i 17. stoljeću?

- A. Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja
→ formiranje Hrvatske i Slavonske Vojne krajine
→ Toma Erdödy izabran za hrvatskoga bana → izdavanje Vlaških statuta
- B. Toma Erdödy izabran za hrvatskoga bana
→ Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja
→ izdavanje Vlaških statuta → formiranje Hrvatske i Slavonske Vojne krajine
- C. formiranje Hrvatske i Slavonske Vojne krajine → izdavanje Vlaških statuta
→ Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja
→ Toma Erdödy izabran za hrvatskoga bana
- D. izdavanje Vlaških statuta → Toma Erdödy izabran za hrvatskoga bana
→ formiranje Hrvatske i Slavonske Vojne krajine
→ Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja

(1 bod)

35. U kojemu je nizu prema brojevima s legende točno kronološki naveden slijed transformacije Pruske u Njemačko Carstvo?

- A. 1 → 2 → 3 → 4
- B. 3 → 4 → 1 → 2
- C. 2 → 1 → 3 → 4
- D. 3 → 4 → 2 → 1

(1 bod)

Povijest

36. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz hrvatskoga narodnog preporoda?

- A.** Ljudevit Gaj u *Kratkoj osnovi horvatsko-slavenskoga pravopisanja* iznio ideju stvaranja jedinstvenoga štokavskog književnog jezika
→ Janko Drašković u *Disertaciji* objasnio program narodnoga preporoda
→ Vjekoslav Babukić objavio prvu hrvatsku gramatiku → osnovana Matica ilirska
- B.** Vjekoslav Babukić objavio prvu hrvatsku gramatiku
→ Janko Drašković u *Disertaciji* objasnio program narodnoga preporoda
→ Ljudevit Gaj u *Kratkoj osnovi horvatsko-slavenskoga pravopisanja* iznio ideju stvaranja jedinstvenoga štokavskog književnog jezika → osnovana Matica ilirska
- C.** osnovana Matica ilirska
→ Janko Drašković u *Disertaciji* objasnio program narodnoga preporoda
→ Vjekoslav Babukić objavio prvu hrvatsku gramatiku
→ Ljudevit Gaj u *Kratkoj osnovi horvatsko-slavenskoga pravopisanja* iznio ideju stvaranja jedinstvenoga štokavskog književnog jezika
- D.** Ljudevit Gaj u *Kratkoj osnovi horvatsko-slavenskoga pravopisanja* iznio ideju stvaranja jedinstvenoga štokavskog književnog jezika
→ Janko Drašković u *Disertaciji* objasnio program narodnoga preporoda
→ osnovana Matica ilirska → Vjekoslav Babukić objavio prvu hrvatsku gramatiku

(1 bod)

37. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz druge polovine 20. stoljeća?

- A.** savezništvo zapadnih sila sa SSSR-om → detant → početak blokovske podjele
→ kubanska kriza
- B.** savezništvo zapadnih sila sa SSSR-om → kubanska kriza → detant
→ početak blokovske podjele
- C.** savezništvo zapadnih sila sa SSSR-om → početak blokovske podjele → kubanska kriza
→ detant
- D.** savezništvo zapadnih sila sa SSSR-om → detant → kubanska kriza
→ početak blokovske podjele

(1 bod)

38. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz razdoblja povijesti Hrvatske do sredine 20. stoljeća?

- A.** nastanak Države Slovenaca, Hrvata i Srba → nastanak Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca → proglašenje Nezavisne Države Hrvatske → kapitulacija Kraljevine Jugoslavije
- B.** nastanak Države Slovenaca, Hrvata i Srba → nastanak Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca → kapitulacija Kraljevine Jugoslavije → proglašenje Nezavisne Države Hrvatske
- C.** nastanak Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca → nastanak Države Slovenaca, Hrvata i Srba → proglašenje Nezavisne Države Hrvatske → kapitulacija Kraljevine Jugoslavije
- D.** kapitulacija Kraljevine Jugoslavije → proglašenje Nezavisne Države Hrvatske → nastanak Države Slovenaca, Hrvata i Srba → nastanak Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca

(1 bod)

III. Zadatci višestrukoga izbora (uz polazni sadržaj)

U sljedećemu zadatku proučite povijesni izvor te odgovorite na postavljena pitanja.

Od više ponuđenih odgovora samo je jedan točan.

Točan odgovor morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

- 39.** Pozorno promotrite slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

Opis izvora: kip cara Augusta iz Prima Porte, oko 20. godine prije Krista

39.1. Koja je bila primarna svrha načina prikaza vladara sa slikovnog priloga?

- A. astrološka
- B. zabavna
- C. poučna
- D. propagandna

(1 bod)

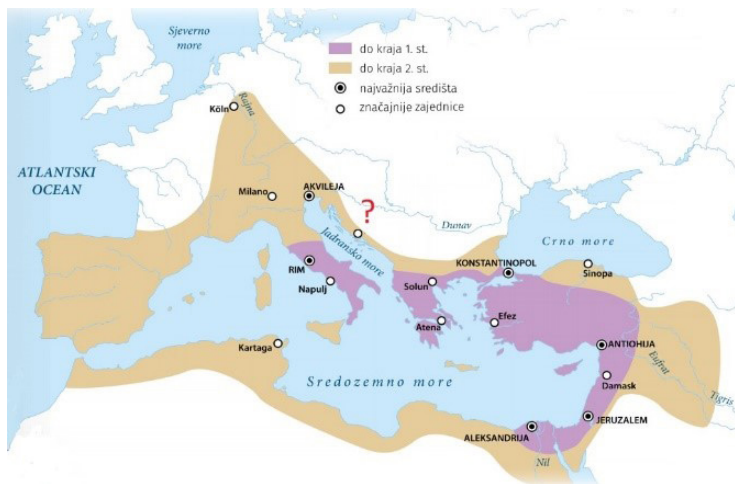
39.2. Koju od navedenih titula **nije** posjedovao prikazani vladar?

- A. kralj
- B. princeps
- C. otac domovine
- D. vrhovni svećenik

(1 bod)

Povijest

40. Pozorno promotrite povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

40.1. Koji je proces prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. raskol Crkve
- B. širenje kršćanstva
- C. arapska osvajanja
- D. podjela Rimskoga Carstva

(1 bod)

40.2. Koji je grad na istočnoj obali Jadrana označen upitnikom?

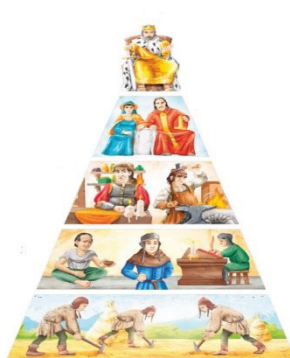
- A. Biograd
- B. Jadera
- C. Salona
- D. Šibenik

(1 bod)

41. Pozorno promotrite slikovne priloge i odgovorite na postavljena pitanja.

Slika 1

Slika 2

41.1. Kako se naziva tip društva čiji je ustroj prikazan na slici 1?

- A. apsolutističko društvo
- B. feudalno društvo
- C. klerikalno društvo
- D. robovlasničko društvo

(1 bod)

41.2. U kojemu se povijesnom razdoblju u Europi dogodila promjena u društvu prikazana na slici 2?

- A. u starome vijeku
- B. u ranome srednjem vijeku
- C. u razvijenome srednjem vijeku
- D. u novome vijeku

(1 bod)

Povijest

42. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Ova vrata podiže Radovan najbolji od svih u ovoj umjetnosti, kako očituju kipovi i reljefi, godine hiljadu dvjesta četrdesete poslije poroda časne Djevice, a za biskupovanja Toskanca Treguana iz Firenze

42.1. U kojemu se gradu nalaze vrata o kojima govori povijesni izvor?

- A. u Dubrovniku
- B. u Poreču
- C. u Splitu
- D. u Trogiru

(1 bod)

42.2. U kojemu je umjetničkom razdoblju djelovao umjetnik spomenut u povijesnome izvoru?

- A. u romanici
- B. u renesansi
- C. u baroku
- D. u rokokou

(1 bod)

43. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

U prvom redu morali smo se temeljito oprati, a oni s bradom obrijati. Tada smo dobili novo odijelo, jeftino, ali čisto. Muškarci su imali šešir, kaput, košulju, hlače i cipele; žene haljine od kalikona i marama na glavi. Bili smo odvedeni u veliku sobu u prednjem dijelu zgrade uz koju je bilo dvorište, kako bismo bili pravilno obučeni, prije prijema kupaca. Muškarci su bili raspoređeni s jedne strane sobe, a žene s druge. Najviši je postavljen na čelo reda, zatim sljedeći najviši, i tako redom prema visini. (...) Freeman nam je naložio da se sjetimo svojih mjesta; poticali su nas da se doimamo pametni i živahni. (...) Nakon što smo se nahranili, u popodnevним satima ponovno smo paradirali i natjerani na ples.

43.1. Koji je događaj iz povijesti SAD-a opisan u povijesnome izvoru?

- A. trgovanje robovima
- B. odlazak robova na rad
- C. novačenje robova za rat
- D. proslava kraja sezone poljodjelskih radova

(1 bod)

43.2. Iz čije je perspektive pisan povijesni izvor?

- A. robova
- B. robovlasnika
- C. abolicionista
- D. kongresnika

(1 bod)

Povijest

44. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Kad sam ja odstupio od stolice banske, došao je moj nasljednik plemeniti grof Pejačević. Ja sam mu predao službu i bilo je govora o tom, ima li kakvih novaca razpoloživih, ja sam rekao: nema, rekao sam zato, jer kad sam ja došao onu jesen 1873. godine na kormilo, ja nisam dobio ni prebitoga jednoga krajcara.

(...) Dvorska kancelarija ili bolje rekuć ja, ako mi je dozvoljena rieč, načinio sam članak 42. od godine 1861., na kojem su u ono doba osnovane temeljne pravice hrvatske; to je načinila dvorska kancelarija ili bolje rekuć ja sam načinio. Bilo je historika, koji su već do sada pred nekoliko godina pisali, da je to načinio jedan drugi pokretnik; ali ja vam kažem, gospodo, posve otvoreno, da u tom pogledu moram izpraviti historiju. Članak 42. je djelo moje; ili ga sada vi kudili, ili vi hvalili: ali moram kazati otvoreno, što jest, da sam ja onaj koji je taj članak napisao. (...)

44.1. Koji je hrvatski ban održao prikazani govor?

- A. Ivan Mažuranić
- B. Josip Jelačić
- C. Károly Khuen-Héderváry
- D. Levin Rauch

(1 bod)

44.2. Što je sadržaj članka 42. spomenutoga u povijesnome izvoru?

- A. obnova unije s Ugarskom bez posebnih uvjeta
- B. uspostava čvršće veze između Hrvatske i Austrije
- C. uspostava neovisne Hrvatske temeljena na povijesnome pravu
- D. obnova unije s Ugarskom uz uvjet teritorijalne cjelovitosti i autonomije Hrvatske

(1 bod)

45. Pozorno pročitatajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

3:55 sati

Na dnu stepenica. Podloške nogu „Orla” samo su za pet-šest centimetara utonule u površinu, koja izgleda kad joj je približim, da je vrlo, vrlo sitnozrna. Kao prah...

3:56 sati

... U redu, sad ću napraviti korak od „Orla”. To je mali korak za čovjeka, ali je divovski korak za čovječanstvo. Površina je fina i prašinasta. Nije kompaktna. Prah pranja kao ugljena prašina za ... i za bokove čizama. Mogu vidjeti otiske stopala i kabla...

45.1. Tko je učinio u izvoru spomenuti „mali korak za čovjeka, ali divovski korak za čovječanstvo”?

- A. Edwin Aldrin
- B. Michael Collins
- C. Neil Armstrong
- D. Ronald Evans

(1 bod)

45.2. Koji je naziv svemirskoga programa opisanoga u povijesnome izvoru?

- A. Apollo
- B. Deep Impact
- C. Space Shuttle
- D. Pioneer

(1 bod)

Povijest

46. Pozorno promotrite povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

46.1. Kako se nazivaju teritorijalno-upravne jedinice prikazane na povijesnome zemljovidu?

- A. banovine
- B. županije
- C. okruzi
- D. župe

(1 bod)

46.2. Koje je godine ukinuta unutarnja organizacija Kraljevine Jugoslavije prikazana na povijesnome zemljovidu?

- A. 1935. godine
- B. 1937. godine
- C. 1939. godine
- D. 1942. godine

(1 bod)

IV. Zadatak produženoga odgovora

U sljedećemu zadatku pažljivo promotrite povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Povijest

47. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Prijevod teksta sa slikovnoga priloga:

Na džepu kaputa svećenika piše: „biskup”, „opat”, „vojvoda”, „grof”, „mirovina”, „razmetanje”.

Na džepu hlača plemića piše: „porez na sol i duhan”, „obvezna služba”, „desetina”, „vojna služba”.

Na maču plemića piše: „pocrvenio od krvi”.

Na motici seljaka piše: „natopljena suzama”.

Tekst ispod crteža: „Možemo se nadati da će igra uskoro biti gotova.”

47.1. Odredite vrijeme i prostor nastanka slikovnog priloga. Objasnite društveno-povijesne okolnosti na tome prostoru koristeći se sljedećim pojmovima: „Luj XVI. i apsolutistička država“, „tri staleža“, „reforme i bankrot“, „skupština Generalnih staleža“ i „Francuska revolucija“.

[illegible]

(3 boda)

Povijest

47.2. Navedite kojemu je staležu slikovni prilog bio namijenjen. Objasnite svrhu i poruku prikazanoga slikovnoga priloga.

(3 boda)

47.3. Navedite iz slikovnoga priloga tri primjera/elementa koji ukazuju na njegovu svrhu.

(3 boda)

Prazna stranica

Prazna stranica